

1933.
Sølieutenant-Selskabet.

Tirsdag den 10. Januar Kl. 19³⁰

og " " 17. " "

Kommandør Briand de Crèvecoeur:

Om Kystdefensionen.

Briand de Crèvecoeur:

Om Kystdefensionen.

10. 1. og 17. 1. 1933.

Foredrag
i
Sølieutenant - Selskabet
af
Kommandør Briand de Crevecoeur:
Om Kystdefensionen

FOREDRAG

om

K y s t d e f e n s i o n e n .

Som et Led i den Række af Foredrag, som af Søløjtnant-Selskabets Bestyrelse er planlagt for indeværende Vinter for at belyse den sidst vedtagne Forsvarslovs Bestemmelser og Virkninger, skal jeg efter Opfordring have den Ære i de kommende to Møder at tale om Søværnets sidste Nyerhvervelse " Kystdefensionen ",

Jeg er klar over, at mange af Søløjtnantselskabets Medlemmer - i hvorvel de maaske fuldtud anerkender Kystbefæstningens Betydning og Nødvendighed for Flaaden - dog med en vis Bekymring, for mange endog med en vis Uvilje, ser paa Forsvarslovenes Bestemmelser om dens Overgang fra Hæren til Søværnet.

Hertil er dog at bemærke, at Søbefæstningen oprindelig lige indtil 1867 var Flaadens, hvilket havde sin naturlige Aarsag i, at de første fremskudte faste Batterier paa Søen, der kan betegnes som Datidens Søforter, var Skibe, der var sat paa Grund, og hvis Besætninger derfor var Flaademandskab og Cheferne Søofficerer, og selv efter dens Erstatning af faste Værker forblev Søbefæstningen under Flaadens Kommando indtil nævnte Tidspunkt. Vi har nu faaet vor gamle Ejendom tilbage, og det er sket efter vort eget Ønske, thi for hver Gang, der i dette Aarhundrede er blevet fremsat nye Forsvarsforslag, er der fra ansvarlig Side i Flaaden udtalt Ønske herom. Naar Overtagelsen ikke er sket før, da er det udelukkende fordi Forslagene herom har været ledsaget af betydelige Beskæringer af Budgettet, Beskæringer, der for hver Gang er blevet større og større, men hidtil dog ikke har været saa store, at Hæren, der stadig har været en afgjort Modstander af at skulle afgive Kystbefæstningen, har villet give Køb.

1/11 1932.

5) Søværnets Bestemmelser vedrørende Kystdefensionen og den planlagte foreløbige Organisa-

2

Først denne Gang har den meldt Pas, og Flaaden har faaet sit lange nærede Ønske opfyldt, thi nægtes kan det jo ikke, at det betyder en Styrkelse af det samlede Søforsvar, at Flaade og Kystbefæstning er eet samlet Hele, i det det muliggør Forenkling af Kommandoforhold og Organisation, Undgaaelse af skæbnesvangre Misforstaaelser, samt en praktisk og hensigtsmæssig Fordeling og Udnyttelse af Materiel og Personel. Der er imidlertid næppe Tvivl om, at vi kunde have taget Kystbefæstningen med større Fordel paa et tidligere Tidspunkt, i 1922 kunde vi saaledes have faaet den med et aarligt Budget paa ca. 1.000.000 Kroner; nu har vi maattet tage den med et Budget paa kun 0.7 Mill. Kroner, hvilket er ca. 1 Million Kroner mindre end Kystartilleriets hidtil værende aarlige Budget. Dette vil jeg gerne have slaaet fast straks, da denne Omstændighed maa danne Grundlaget for Bedømmelsen af den Ordning, der fra Kystdefensionens Side er foreslaaet indført.

Naar jeg nu i de kommende Møder skal lægge Beslag paa D'hrre's Opmærksomhed, da bliver der selvsagt hverken Tid eller Lejlighed til at gaa i Detailler vedrørende de enkelte Verkers Konstruktion og Armering, hvilket formentlig ogsaa i det store og hele er de fleste bekendt; jeg har derfor søgt at holde mig til de ^{store} Linier og har for Overskuelighedens Skyld inddelt mine Foredrag i følgende Hovedafsnit:

1) En Fremstilling i store Træk af Kystbefæstningens historiske Udvikling samt den hidtidige Ordning under Kystartilleriet indtil de sidst vedtagne Forsvarsloves Ikrafttræden den 1/4 1932.

2) Forsvarslovenes Bestemmelser om Kystbefæstningens Overlevering fra Hæren til Søværnet samt selve Overtagelsen, omfattende Tidsrummet mellem 1/4 - 1/11 1932.

3) Søværnslovens Bestemmelser vedrørende Kystdefensionen og den planlagte foreløbige Organisa-

tion af denne grundtes i 1787 og var i 1801 ved det engelske Angreb armeret med 60 Kanoner, opstillet paa og endelig:

4) Nogle Betragtninger vødrørende det faste Kystforsvars Betydning for Søforsvaret i sin Helhed samt en Undersøgelse af i hvor vid Udstrækning Kystdefensionen tilfredsstiller de Krav, der maa stilles til en tidssvarende, og for vore Forhold betryggende Ordning i saa Henseende.

ad. 1.

Københavns nuværende Søbefæstning har sin første Oprindelse fra Aaret 1713, hvor de første Batterier "Trekroner" og "Prøvesten" tilvejebragtes ved at sætte nogle gamle Lineskibe og en Flydedok paa Grund i Nærheden af de nuværende Forter af samme Navn med det Formaal ved fremskudte Batterier at beherske Kongedyb og Indløbet til Kroneløb.

Disse Batterier blev imidlertid sløffet henholdsvis i 1731 og 1741; men i 1744 og senere i 1767 fremsatte den store Flaade-Organisator Grev Danneskjold-Samsø de første Planer til Anlæg af en Række fremskudte Værker, bygget paa opfyldt Grund og beliggende paa nærlig samme Pladser, som den i 1922 sløjfede indre Fortrække.

Paa Grund af Danneskjold Samsø's Afgang blev Plaaner for hele Landet med Skanser paa strategisk vigtige Punkter imidlertid ikke bragt til Udførelse, idet man kun til Støtte for Kanonbæden, der byggedes efter Engländerne havde paabegyndt en ringe Del af den nuværende Lynette.

I 1777 nedsattes en Defensionskommission bestaaende af Søofficerer samt Chefen for Ingeniørkorpsen med den Opgave at udarbejde Forslag med Overslag til hele Københavns Forsvar mod Søsiden. Kommissionen var permanent og sad i næsten 100 Aar, idet den først blev opløst i 1865

umiddelbart forinden

at Søforterne, der hidtil havde staaet under Flaadens Kommando, henlagdes under det kongelige Artilleri, imidlertid undergik Københavns Søbefæstning en stædig Udvikling. Saaledes fik "Trekroner" forskellige Forbedringer baade med Hensyn til Værkets Konstruktion og Armering.

Den nævnte Kommission indgav i Aarenes Løb utallige Forslag, hvoraf kun en ringe Del blev udført i Praxis. Lynetten anlagdes i 1780 og er saaledes det ældste af de nuværende Værker.

"Trekroner" paabegyndtes i 1787 og var i 1801 ved

det engelske Angreb armeret med 66 Kanoner, opstillet paa Stubfortet og det ene Hølløstfort blev aldrig til opfyldt Grund bag et Træbolværk. Ved sin Belliggenhed og sin kraftige Armering har den sikkert været en medvirkende Aarsag til Nelsons Dispositioner m. H. t. Afbrydelse af Støtte af Fløjens m.v. (hvad der nærmest svarer til de nuværende saakaldte Armeringsbatterier) en samlet Armering nesvanger.

I 1807, ved Englandernes andet Angreb mod København, bestod Sødefensionens nordre Fløj af: Batteriet "Trekroner", understøttet af Morterer, Blokskibe og Stykpramme med ialt 193 Stk. Skyts og den søndre Fløj af: "Prøvestenen", der var dannet af 3 grundsatte Skibe, understøttet af en Stykpram og et Flaadebatteri med ialt 133 Stk. Skyts.

Som Følge heraf gjorde den engelske Flaade, der laa ca. 1 Mil fra "Trekroner", da heller intet Forsøg paa at deltage i Bombardementet ved Angreb Øst fra. Talrige Angreb, der fra mindre Skibe og Fartøjer blev taget fra Svanemøllebugten, blev afslaaet af den flydende Defension.

Siden har København som bekendt ikke været angrebet, men i Tidsrummet 1807 - 14 under den saakaldte Kanonbaadskrig, dannedes et Kystforsvar eller en Kystdefension for hele Landet med Skanser paa strategisk vigtige Punkter til Støtte for Kanonbaadene, der byggedes efter Engländernes Bortførelse af Flaaden. Denne Kystdefensions Fremkomst var en naturlig Følge af, at de smaa Krigsfartøjer ikke kun de optræde ude i Farvandene uden Støtte af kraftigt Artilleri, og da Flaaden var berøvet sine store Artilleriskibe,

maatte denne Støtte tilvejebringes paa anden Maade. Spørgsmålet synes at kunne blive aktuelt igen, da Flaadens nuværende Tilstand i mangt og meget mindes om dens daværende.

Imidlertid undergik Københavns Søbefæstning en stadig Udvikling. Saaledes fik "Trekroner" forskellige Forbedringer baade med Hensyn til Værkets Konstruktion og Armering.

vitne 58

I 1858 vedtoges en Lov om Søbefæstningen, der skulde omfatte 6 Forter: et paa Stubben, "Trekroner", "Lynetten",

I denne Periode stod Kystbefæstningen vel nok
2 Mellemforter og
paa sit Højdepunkt "Prøvesten", det Antal Forter og Batterier,
hvoraf en Stubfortet og det ene Mellemfort blev aldrig til
noget, men de øvrige 4 Værker byggedes og blev færdige 1864;
de havde sammen med forskellige provisoriske Værker til
Støtte af Fløjene m.m. (hvad der nærmest svarer til de nu-
værende saakaldte Armeringsbatterier) en samlet Armering
paa 186 Kanoner med en Besætning paa ca. 1000 Mand, hvor-
af 22 Officerer og 48 Underofficerer. Dets Styrke blev
reduceret Saaledes var Tilstanden, da Søbefæstningen i 1867
blev afleveret fra Flaaden til Hæren.

Den Udvikling, der herefter fulgte, er sikkert
D'her. bekendt. Der var samt 38 Officerer og 106 Sergenter
af Reserv Udbygningen af den nævnte Fortrækkes Fløje ved
Anlæg af Kalkbrænderifort 1880 - 81, Kastrup Batteri og
Charlottenlundfort 1886 - 87 og Paabegyndelsen af den yd-
re Fortrække ved Anlæg af Hvidrøebatteri 1892 og Mittel-
grundsfort 1890 - 94. Eftersom der var en Stab af civile Tje-
neste-mænd Efter Provisorietiden kom der en Standsning i Ud-
viklingen, og først ved Forsvarslovene af 1909, hvor der
blev bevilget 11 Millioner Kroner til Anlæg af nye Værker
og til forskellige Forbedringer af de gamle, fortsattes
Anlægget af den ydre Fortrække med Flakfort, Dragørfort,
Taarbækfort samt Kystværkerne udenfor København: Mosede,
Kongelundsbatteriet, Masnedøfort med Borgstedbatteri samt
Lynæsfort med Spodsbjergbatteri, hvilke Værker fuldførtes
umiddelbart forinden og under Verdenskrigen.

Personellet var formæret i et Kystartilleriregi-
ment med 12 Linie og 6 Reservekompagnier, indordnede i 3
Batailloner, og Personellet bestod af: 40 Linie- og 24
Reserveofficerer samt 205 Underofficerer,

Der indkaldtes aarligt 800 Mand i 2 Hold med en
første Tjenestetid af 395 Dage og med to senere Indkal-
delser. De øvrige Værker var ubelagte, idet de kun laa
under Til Den samlede Mobiliseringsbesætning var *ca. 15000* Mand
fordelt paa 20 Forter og Batterier.

Det særlige Budget var paa ca. 3 Mill. Kroner.

7 6

I denne Periode stod Kystbefæstningen vel nok paa sit Højdepunkt med et stort Antal Forter og Batterier, hvoraf en Del ganske nyanlagte og med en i organisatorisk Henseende fast og krigsmæssig Ordning samt med et stort aarligt Budget.

Ved Forsvarslovene af 1922, hvor en Del af de ældre Værker nedlagdes, blev Kystartilleriregimentet væsentlig indskrænket og fik den Ordning, som det havde ved Overtagelsen den 1'November f.A., idet dets Styrke blev reduceret fra 3 Batailloner til 1 med ialt 5 Linier og 2 Reservekompagnier hvoraf 1 Luftværnskompagni.

Personellet kom til at bestaa af 20 Linie- og 30 Reserveofficerer samt 38 Officianter og 106 Sergenter af Reserven, hvoraf 16 tjenstgørende.

Hertil kom endvidere forskelligt tilkommanderet Personal fra Hærens øvrige Afdelinger, saaledes fra: Teknisk Korps, Ingeniørerne, Lægekorpset, Intendanturkorpset og Auditørkorpset, foruden en Stab af civile Tjenestemænd (Bandførere, Kokke, Proviantforvaltere m.fl.). Den aarlige Indkaldelse blev nedsat fra 800 til 450 Mænd, der blev indkaldt i 3 lige store Hold, 150 Mænd ad Gangen, saaledes at de forløb hinanden med 4 Maanedere. Den første Uddannelse nedsattes til 245 Dage.

Den faste Fredsbesætning var - med 2 Hold inde ad Gangen - paa 300 Mænd; det ældste af disse - Konstablerne - var fordelt som Stambesætning paa de 5 Hovedforter:

Charlottenlundfort,
Middelgrundsfort,
Flakfort,
Dragørfort og
Trekroner.

og det yngste Hold - Rekrutterne - var fordelt skiftevis paa 2 af de 4 førstnævnte Forter ad Gangen til en samlet Uddannelse, medens Kystartilleriets Befalingsmandsakoler laa paa Trekroner.

De øvrige Værker var ubelagte, idet de kun laa under Tilsyn af 1 Sergent af Reserven og 1 værnepligtig med en civil Arbejder til Vedligeholdelsen.

Budgettet nedsattes samtidig fra 3 til ca.

1.5 Mill. Kroner. Hvad Kystartilleriet i Virkeligheden har kostet aarligt er imidlertid vanskeligt at faa oplyst, idet der ikke forelaa noget egentligt Budget herfor. Kystartilleriet var nemlig i økonomisk Henseende ikke regnskabsmessig udskilt fra Hærens øvrige Administration, idet flere af dets Konti gik ind under forskellige andre Institutioners og Afdelingers Konti, saaledes indgik Artillerimateriellet under fælles Konti for Hærens Artilleri; det øvrige Materiel under Ingeniørregimentet og teknisk Korps. Der foreligger dog en Opgørelse i 1927 fra Chefen for Kystartilleriet i Henhold til hvilken Kystartilleriet aarligt skal have kostet ca. 1.7 Mill. Kroner. Saaledes var Ordningen ved Fremkomsten af Forsvarslovene af 1932, hvori bestemtes at Kystbefæstningen skulde overgaa til Søværnet.

I Lov om Hærens Ordning § 102 udtales:

"Kystartilleriet med tilhørende Værker og Personel overgaaer senest den 31te Marts 1933 fra Hæren til Søværnet, idet dog Kystartilleriets nuværende Befalingsmænd og ligestillede bevarer deres Grad i Hæren. Efterhaanden som Stillingerne ved Kystbefæstningen besættes med Befalingsmænd og ligestillede af Søværnet, kan det foranævnte Personel ansættes indenfor Hæren".

En tilsvarende § findes i Lov om Søværnets Ordning, i hvilken Anledning § 102 i Lov om Hærens Ordning har været den eneste Rettesnor for Overgangen og har dannede Grundlag for de Forhandlinger, der har været ført mellem de to Ministerier vedrørende de nærmere Bestemmelser for Kystbefæstningens Overgang, idet Ministeren i Henhold til saavel Søværnets som Hærens Lov "treffer Bestemmelse om de særlige Forhold, der i Overgangsperioden maatte fremkomme vedrørende Kystbefæstningens Personelbestand, Mandskabsuddannelse m.m."

Det Hovedpunkt, hvorefter Forhandlingerne i første Række kom til at dreje sig, var Tidspunktet for Overtagelsen, idet Hæren selvsagt ønskede at fremskynde denne

saa meget som muligt, og Søværnet paa sin Side ønskede at trække den ud, da det jo for en Del var et økonomisk Spørgsmaal, endvidere en Opgørelse over det økonomiske Kælleværende m.v. De første Forhandlinger desangaaende førtes mellem den fungerende Chef for Kystartilleriet og den designerede Chef for Kystdefensionen, der isvrigt af de respektive Ministerier var beordret til at træde i direkte Forbindelse med hinanden og forhandle om alle Spørgsmaal vedrørende Overgangen og med Bemyndigelse til at træde i direkte Forhandling med de forskellige Myndigheder indenfor henholdsvis Hær og Flaade. det Sted fra 1'Oktober til 1'Februær,

Fra Hærens Side stillede man til at begynde med Fordring om Overlevering af de ubelagte Værker 1'Juli og Søforterne 1'Oktober. Tid til Overtagelsen af hele det

store Tjenestestæde. Fra vor Side hævdedes, at man først kunde overtage Kystbefæstningen den 1'April 1933 (Lovens sidste Frist), hvis der da skulde være Tale om en forsvarlig og ikke blot en formel Overlevering, og den designerede Chef for Kystdefensionen indsendte i Overensstemmelse hermed et Forslag til Plan for hele Overleveringsperioden. Der stod mere forberedte til

Derefter overtog de respektive Ministerier selv Forhandlingerne indbyrdes vedrørende Tidspunktet for Overtagelsen og de deraf følgende Forhold, og Resultatet af disse Forhandlinger endte med Vedtagelsen af en Overenskomst, hvis Bestemmelser optoges i en saakaldt Deklaration mellem Krigs- og Marineministeriet og i Henhold til hvilken Overtagelsen skulde finde Sted den 1'November 1932. Grund og

Denne Deklaration omhandlede isvrigt de nærmere Bestemmelser om Overdragelsen af de enkelte Værker med tilhørende Materiel m.m. samt af forskelligt Materiel henhørende under andre af Hærens Institutioner som Hærens tekniske Korps, 3'Bygningsdistrikt, Materialintendanturen m.fl. samt vedrørende Fordeling af Krigsmateriel fra de nedlagte Værker m.m. November omfattede Planlægning og Forberedelse af den

Endvidere var der til Deklarationen knyttet en Tillægsdeklaration angaaende hele Personelordningen med Angivelsen af hvilket Personel, der skulde forblive ved Hæren,

og hvilket der skulde overføres til Søværnet.

Den designerede Deklaration og Tilfølgende Deklaration indeholdt endvidere en Opgørelse over det økonomiske Mellemliggende mellem de to Ministerier, der var en Følge af Overleveringen.

Den trafte Afgørelse med Hensyn til Tidspunktet for Overtagelsen havde naturligvis til Følge, at den af den designerede Kystdefension udarbejdede Plan, der først forudsatte Overtagelsen 1'April, blev væsentlig forandret. Saaledes bortfaldt hele den Del af Skoleuddannelsen, der skulde have fundet Sted fra 1'Oktobre til 1'Februar, hvormed Kystdefensionens Personel blev berøvet en heardt tiltrængt Instruktion og Overlevering, ligesom der blev levnet meget lidt Tid til Overtagelsen af hele det store Tjenesteomraade, som Kystbefæstningen i Virkeligheden er, samt til Forberedelsen af den nye Organisation.

Paa den anden Side kunde der ved Overtagelsen 1'November i Vinterens Løb blive Lejlighed til for Kystdefensionen at indhøste Erfaringer med Hensyn til hele Tjenestegangen, saaledes at man i visse Maade stod mere forberedt til rigtig at kunde begynde den 1'April, hvor den endelige Ordning skulde træde i Kraft, og det første Hold Mandskab møde til Artilleri-Uddannelse.

Hertil kom, at Hæren saa godt som havde standsat alle Bevillinger til Værkernes Drift og Vedligeholdelse, hvorved man ved at vente vilde løbe den Risiko, at de forfaldt, og da al Uddannelse baade for Befalingsmænd og menige var standsat og al egentlig Organisation ophørt, kunde man heller ikke ved at vente lære noget i saa Henseende. Der var i Virkeligheden ikke andet at gøre end at overtage Kystbefæstningen snarest muligt.

Den designerede Kystdefensions Virksomhed i Tidsrummet fra Lovens Vedtagelse den 1'April indtil Overtagelsen 1'November omfattede Planlæggelse og Forberedelse af den nye Organisation, Personellens Uddannelse og selve Overleveringen og Overtagelsen.

Efter at Personellet den 1'Juli i Henhold til

den tidligere nævnte Plan var stillet til Raadighed for den designerede Chef for Kystdefensionen, gennemgik det paa Kystartilleriets Befalingsmandsskoler et Kursus, omfattende Kendskab til de enkelte Værker og deres Materiel, Kanon-, Projektørbetjening m.m., foruden at der engang hver Uge blev foretaget en Udflugt til de forskellige Kystværker, hvor disse blev forevist og Øvelser afholdt, i flere Tilfælde sammen med Afdelinger fra Hæren. I disse Udflugter deltog ogsaa de hjemmeværende Søofficerer, der var designerede til Kystdefensionen, idet en Del af dem var udkommanderet og til anden Tjeneste. Overtagelsen, saaledes: Kursus-et afsluttedes med en Række Skydeøvelser, de største der i mange Aar har været afholdt fra Kystbefæstningen og omfattende dels Skydninger med let Skyts og direkte Sigte, ledet af Kvartermestre og Underkvartermestre og dels Skydninger med mellemsvært og svært Skyts samt Haubitzer, ledet af Søofficerer, saaledes med 12 cm. Haubitzer fra Taarbæk, Mosede og Marnedøfort, 17 cm. Skyts fra Middelgrunden, 21 cm. Kanoner og 29 cm. Haubitzer fra Flakfort og 30½ cm. Skyts fra Middelgrunden. Alle disse Skydninger blev afholdt med indirekte Sigte, da denne Skydemåde ligesom Skydning med Haubitzer-Skyts var noget nyt for Søværnets Personal. Arbejdelse og Resultatet af disse Skydninger og har udtalt sig særdeles anerkendende om den Dygtighed og Forstaaelse, som de ledende Søofficerer lagde for Dagen, hvilket tjener vort Søartilleri og tidligere Officersskole, der har uddannet de paagældende, til Ære.

Beklædningskommissionens skulde ordne alt vedrørende det værnepligtige Mandskab og det fra Hæren overførte Personals Beklædning; udarbejde Uniforms- og Beklædningsreglement for Kystdefensionens Personal samt ordne færdigbehandlere. Men saa meget kan siges, at de Ildledningsapparatet af Kystartilleriets Munderingsbeholdninger fra det eksisterende og Meddelelsesmidler, der eksisterer og benyttes ved Kystbefæstningen, er faa og saare primitive og muliggør kun en meget langsom Skydning. I Flaaden er vi vant til i langt højere Grad at tage Tiden i Betragtning til Dragsøfort og Kongelunds-batteriet i Lynetten.

ning; det er størst Træfning pr. Minut, der her tilstræbe
bevarer i de Kanonerne paa Kystbefæstningens Værker er gan-
le og langsomt skydende, men man vil sikkert ved at udnyt-
te en Del af de Hjælpemidler og Skydemetoder, vi har i In-
Flaaden, og ved Anvendelse af de i Udlandet benyttede Ild-
ledelsesapparater og Skydemetoder særlig til indirekte Net,
Skydning kunde forbedre Resultaterne, men herom senere.

skulde slides op af Kystdefensionens Personal, inden man
overgik til I Sommerens Løb nedsattes isvrigt af Marine-
ministeriet paa Forslag af den designerede Kystdefension

- en Række Kommissioner til Forberedelse af Overtagelsen, saaledes:
- Mobiliseringskommission,
 - Beklædningskommission, Marineuniformer,
 - Fartøjskommission,
 - Telefon- og Telegrafkommission,
 - Regnskabskommission,
 - Uddannelseskommission og herfor nu be-
 - Overtagelsekommission.

de er en Mobiliseringskommission skulde ordne alt ved-
rørende Bestemmelser for Mobilisering i Overgangsperioden,
hvor der skulde foretages en gradvis Erstatning af Hærens
Mobiliseringsbesætninger med Søværnets efterhaanden som
disse blev uddannet; Overførelse fra Hærens til Søværnets
Ruller; Fordeling og Udstikning af Besætninger, saavel Be-
falingsmænd som menige til de forskellige Værker; Udarbej-
delse og Rettelse af Stamruller, Orlogsbøger, Beklædnings-
bøger m.m.

Alle disse Forhold sorteres nu under Søvær-
nets Vernepligtskontor, der i saa Henseende er underlagt
Kystdefensionen.

(til Brug i Iperioder og som Reserve), nogle mindre Mo-
torbåde Beklædningskommissionen skulde ordne alt vedrø-
rende det vernepligtige Mandskabs og det fra Hæren overfør-
te Personals Beklædning; udarbejde Uniforms- og Beklæd-
ningsreglement for Kystdefensionens Personal samt ordne
Flytningen af Kystartilleriets Munderingsbeholdninger fra
K-stellet til Søværnets Beklædningsmagasin og Lynetten.

Det er nu ordnet saaledes, at Mobiliseringsbe-
holdningerne til Søforterne og Kommandostationen ligger
paa Lynetten, til Dragørfort og Kongelunds-batteriet i

et Krudttaarn paa Amager og til de øvrige Kystværker opbevaret i disse, foruden at Reservebeholdningerne er overført til Søværnets Beklædningsmagasin.

Da der fandtes store Mobiliseringsbeholdninger af Beklædningsgenstande til en samlet Værdi af c. 1 Mill. Kroner, som skulde overføres fra Hæren til Søværnet, blev der først truffet den Ordning, at disse efterhaanden skulde slides op af Kystdefensionens Personel, inden man overgik til Beklædning af dette med Søværnets Uniformer, men ved en lykkelig Indgriben fra allerhøjeste Sted blev der i den 11' Time truffet et Arrangement, hvorved Hæren forpligtede sig til at overtage Soldateruniformerne mod til Gengæld herfor efterhaanden at levere Marineuniformer, forfærdigede paa Hærens Munderingsdepot.

Kystdefensionens Personel er derfor nu beklædt som Søværnets øvrige Personel, hvilket selvsagt baade er en praktisk Foranstaltning og for Søværnet den mest tiltalende Ordning.

Fartøjskommissionen havde til Opgave at udskille alt det Fartøjsmateriel af Kystartilleriets Beholdninger, som ikke kunde og som vilde kræve for stor Bekostning at vedligeholde samt at indgive Forslag til en mere enkel og økonomisk Fartøjtjeneste. Denne havde i Drift og Vedligeholdelse ^{tidligere} kostet Kystartilleriet ca. 70.000 Kroner aarlig.

Kystdefensionen raader nu over et forholdsvis nyt ca. 60 Tons Motorfartøj og et gammelt Dampfartøj (til Brug i Isperioder og som Reserve), nogle mindre Motorbaade samt det fornødne Antal Refartøjer til Uddannelsesbrug og Sikkerhedstjeneste. Man paaregner, at Bekostningerne til Fartøjtjenesten vil kunne nedbringes til under Halvdelen af, hvad den tidligere androg.

Kommissionen vedrørende Meddelelsetjenesten havde til Opgave at overveje og stille Forslag om en Forenkling af de under Kystbefæstningen hørende Meddelelsesmidler, foranlediget ved Nedleggelsen af enkelte Værker

13.
og af Budgettets Nedsættelse. I de have virket lænende paa
Kystdefensionens Virksomhed under Hensyn til det saa stærkt
Regnskabskommissionen havde til Opgave at ud-
arbejde en enkel, praktisk og økonomisk Regnskabsordning
for Kystdefensionen, der hvilede paa det Hovedprincip, at
Kystdefensionen selv kom til at raade fuldtud over sit
Budget og var enebestemmende med Hensyn til Midlernes An-
vendelse. Et af de Spørgsmaal om Mandskabets Kasernerings-
forhold, som selvfølgelig skal de forskellige af Søværnets
Institutioner saasom Søartilleriet, Søminewæsenet, Skibs-
tilsynet og Bygningsvæsenet have et vist Tilsyn med Mate-
riellets forsvarlige Tilstand for Eksempel i Lighed med
Statens forskellige Tilsyn med f. Eks. Bygninger, Skibe,
Maskiner o.l., men Kystdefensionen maa, ligesom de Virk-
somheder, hvis Materiel er underkastet Statens førontal-
te Tilsyn, have Bestemmelsesretten med Hensyn til, om det
Materiel, der af Sikkerhedshensyn er erklæret for utjenst-
dygtigt, skal fornyes (eventuelt sættes i behørig Stand).
Dette er et Spørgsmaal, som kun Pengepungens Størrelse
kan afgøre. Endvidere har Kystdefensionen selv det rent-
regnskabsmæssige Tilsyn med sit Materiel og sine Behold-
ninger, *dog med Undtagelse af Ammunition og Beklædning* men forsyner selvfølgelig de forskellige af Søvær-
nets Institutioner med de fornødne Oplysninger om disses
Størrelse og Fordeling, ligesom Kystdefensionen paa den
anden Side til enhver Tid gør Regning paa at faa den rent-
tekniske Vejledning og Assistance fra Institutionernes og
de tekniske Virksomheders Side, uden hvilke en forsvarlig
og tidssvarende ^{af}Udvikling af Materiellet og dets Anvendel-
se ikke vil være muligt. sit Materiels Vedkomende.

Hvis der under Forhandlingerne om hele denne
Regnskabsordning har været divergerende Meninger mellem
Kystdefensionens Opfattelse og de forskellige interessere-
de Institutioners, da kan jeg kun sige, at der fra Kyst-
defensionens Side ikke har været tilsigtet nogen Tilside-
sættelse af disse; man har kun haft det ene for Øje, at
søge at faa Midlerne til at slaa til paa bedst mulig Maa-
de. En Ordning, som den tidligere for Kystartilleriet

114
i saa Henseende gældende, vilde have virket læmmende paa Kystdefensionens Virksomhed under Hensyn til det saa stærkt nedskaarne Budget.

Uddannelseskommissionen havde til Opgave at udarbejde Bestemmelser for den almindelige militære Uddannelse samt Artilleriuddannelsen paa Kystdefensionens Værker samt at tage Spørgsmaal om Mandskabets Kaserneringsforhold, Hygiejne, Idrætsuddannelse m.m. under Overvejelse, endvidere at udarbejde Bestemmelser for Artilleriets Organisation og Anvendelse paa Kystdefensionens Værker og søge at samarbejde Kystartilleriets tidligere Skydeinstruktion med Flaadens Skydereglement og Skyderegler.

Denne Kommission er stadig siddende, da dens Overvejelser maa prøves ved Forsøg paa Artilleriskoler og under Skydesøvelser.

Jeg skal i denne Forbindelse nævne, at jeg sammen med Orlogskaptajn Hejberg i Efteraaret foretog en Studierejse til England og Holland for ved Besøg ved det engelske og hollandske Kystartilleri og hos Vickers i London og Hazemeyer i Hengelo at gøre os bekendt med de i Udlandet anvendte Ildledelsesapparater og Skydemetoder m.m. Hertil skal jeg senere komme tilbage.

Endelig skal jeg nævne den store Overtagelseskommission med Stabschefen ved den designerede Kystdefension som Formand og som isøvrigt bl. a. var sammensat af de designerede Krigs-Portchefer, enhver for sit Forts Vedkommende, samt ^{af} Representanter for Søværnets forskellige Myndigheder, enhver for sit Materiels Vedkommende.

Denne Kommission foretog i Løbet af de sidste Maaneder forinden den endelige Overtagelse af hele Kystbefæstningen den regnskabsmæssige Overtagelse af de enkelte Værker og deres Materiel og øvrige Beholdninger, der hørte til Kystdefensionen eller var bestemt hertil, og naar hele Overtagelsen i alle Maader gik saa glat og hurtigt, saa skyldes det dels det udmærkede og dygtigt ledede Arbejde, som Kommissionen udførte, og dels den

15

Forstaaelse og Imødekommenhed, der fra Kystartilleriets og 3'Bygningsdistrikts Side udvist. Opgave voksen, som vi

I den sidste Maaned (Oktober) var Kystdefensio-
nens Personal med Undtagelse af Fortcheferne kommanderet
til Tjeneste paa de respektive Værker for at modtage Overle-
vering og deltage i Optælling og Overtagelse af Materiellet,
og den 1' November foretoges den formelle Overtagelse, for
de enkelte Værkers Vedkommende af de respektive Chefer el-
ler af Officerer fra Staben, og for den samlede Kystbefest-
nings Vedkommende af den designerede Chef for Kystdefensio-
nen ved en enkel Højtidelighed paa Kommandostationen.

Samtidig ophevedes Kystartilleriet og Køben-
havns Sødeffension, og Kystdefensionen etableredes.

Kystbefestningen var atter efter 6^{1/2} Aars For-
løb endt, hvor den begyndte, under Marinens Ledelse, og jeg
skal nu give en Fremstilling af den nuværende Organisation
paa Basis af Søværnslovens Bestemmelser herfor.

Søværnslovens Bestemmelser om Kystdefensionen
er saa at sige direkte overført fra Forslag til Lov om Ri-
gets Forsvar af 1927 - Brorsons Forslag - som det saaledes
paa enkelte Punkter nær er i nøje Overensstemmelse med.

I Henhold til Søværnslovens § 1 er Kystdefensio-
nen en af Søværnets Hovedbestanddele og som saadan i Loven
ligestillet med f. Eks. Kystflaaden og Flyvevæsenet.

Herved er dets Betydning understreget og ved nu
at høre under Marinen saavel i Freds-~~tid~~ som i Krig har Sø-
forsvaret i Princippet faaet en Styrkelse, som det savnede
tidligere, idet Ordningen muliggør en Forenkling og Ensartet-
hed i Kommandoforhold og Organisation samt tillader en prak-
tisk og hensigtsmæssig Fordeling og Udnyttelse af Materiel
og Personal.

Det maa haabes, at det ved et intimt og frugt-
bringende Samarbejde mellem Kystdefensionen og Søværnets øv-
rige Hovedbestanddele maa vise sig, at Flaaden har haft Ret,
naar den saa stærkt har ønsket og tilsidst faaet gennemtvun-
get Overtagelsen af Kystbefestningen, som Heren altid saa
kraftigt har modset sig, og som den har hævdet var upaakrø-

16

vet. Vi maa nu i Flaaden tage Ansvaret og Konsekvenserne af denne Ordning og vise, at vi er den Opgave voksen, som vi har paataget os. Jeg tror, at man fra Hærens Side stiller sig noget skeptisk i saa Henseende, *særlig under Hensyn til det saa stærkt udviklede Bæltet.*

I Henhold til Søværnslovens § 17 "Bestaar Kystdefensionen af Kystbefæstningen og det hertil nødvendige Fartøjsmateriel", med andre Ord af Kystartilleriets tidligere Tjenestecomraade og det flydende Materiel, der til enhver Tid under Øvelse og under Sikringsstyrke og Mobilisering har været tildelt Københavns Sødeffension. bestaaende

Der maa selvsagt til Bevogtning og Forsvar paa Søen af de Minespæringer, som Kystbefæstningens Værker med deres Artilleri skal forsvare samt til Løsning af de øvrige Opgaver paa Søen, der til enhver Tid maa kræves af Defensionens flydende Materiel, efter Omstændighederne fremskaffes et ret talrigt Fartøjsmateriel. Under Sikringsstyrken 1914-18 var der saaledes stillet *knæk* Skibe og Fartøjer til Raadighed for Københavns Sødeffension, ligesom der i tidligere Tid under Øvelser har været udrustet særlige Defensionseskadrer.

Hvorledes dette Spørgsmaal med den nuværende Flaadestyrkes Størrelse og Sammensætning skal løses, maa nøje forberedes.

I Henhold til Søværnslovens § 18 "er Chefen for Kystdefensionen Kommandør. Hans Stab bestaar af: 1 Kommandørkaptajn, Stabschef, endvidere tilkommanderet og antaget Personel efter Behovet".

Af dette er for Tiden følgende til Tjeneste:

- 1 Orlogskaptajn, tillige Chef for Kommandostationen.
- 1 Kaptajnløjtnant, Adjutant, Udøvelse af Værkerne og deres Materiel samt strategiske Spørgsmaal samt Sager vedrørende Kystdefensionen.
- 1 Intendant
- 2 Kvartermestre, (Meddelelsestjeneste alle til fast Tjeneste. o.s.v.).

Endvidere er Undersøtsjæmesteren og Chefen for Søartilleriets Skydesektion i Forbindelse med deres øvrige Tjeneste stillet til Raadighed for Chefen for Kystdefensionen, hvormed der *skulde* påkres et nøje Samarbejde med Søartille-

et.

Til midlertidig Tjeneste ved Staben er tilkommanderet:

- 1 Orlogskaptajn (R) som Leder af Kystdefensionens Regnskabvesen og Økonomi, tillige designeret Fortehuf,
- 1 Intendant (R),
- 1 Kaptajn og
- 1 Premierløjtnant fra det tidligere Kystartilleri.

Endelig er der til Staben knyttet et teknisk Personel, der er overtaget fra Kystartilleriet, bestaaende af:

- 1 Maskiningeniør, der har det overordnede Tilsyn med Forternes Maskinanlæg, derunder Akkumulatører, Projektører, Ammunitionselevatører samt Fartøjernes Maskinanlæg.
- 1 Telegrafmester, der har Tilsyn med Telefon- og Telegrafmateriel, Kabler o.l.
- 1 civil Bygningskonduktør, der har det bygningstekniske Tilsyn med Værkerne
- samt
- 1 Officiant som Eksercermester ved Kanonbetjening o.l.

Der er saaledes sikret Kystdefensionen en alsidig og god Assistance, hvilket den ogsaa har Behov, særlig i den første Levetid - i Overgangsperioden - hvor man ellers af Mangel paa Erfaring og Kendskab til Forholdene vilde have staaet famlende overfor mange Spørgsmaal.

Arbejdet indenfor Staben er i store Hovedtræk fordelt saaledes:

- Chefen, assisteret af Adjutanten, behandler alle Spørgsmaal vedrørende Uddannelse, Artilleri, Skydning m.m.
- Stabschefen har Overledelsen af den tekniske Virksomhed med Hensyn til Tilsyn og Vedligeholdelse af Værkerne og deres Materiel samt behandler strategiske Spørgsmaal samt Sager vedrørende Minevesen, Meddelelsetjeneste (Telefon, Telegraf, Radio o.s.v.).
- Stationschefen behandler Spørgsmaal vedrørende Organisation, Personel, Mobilisering m.m.

Den tilkommanderede Orlogskaptajn af Reserven behandler Spørgsmaal vedrørende Regnskabsvæsen og Økonomi,

Kontorer og Officerskvarter i det gamle grundmurde Lejnings- og de to Artilleriofficerer fra det tidligere Kystartilleri er til Raadighed med Hensyn til Behandling af alle Spørgsmaal vedrørende Overlevering og tidligere Ordning og Organisation m.m.

Løvrigt behandles alle vigtige og principielle Spørgsmaal i den samlede Stab, der ved hyppige Stabsmøder, hvori ogsaa det tekniske Personal kan deltage, holdes i Jour med de løbende Sager og hele Tjenestegangen ved Kystdefensionen.

Stabens enkelte Medlemmer repræsenterer ved Deltagelse i Kommissioner og Forhandlinger med andre af Søværnets Institutioner Kystdefensionen og holder denne underrettet om Gangen i Forhandlingerne og om Forhold, der vedrører denne eller kan have Interesse for den.

Jeg tror, at Kystdefensionen gennem denne Ordning har faaet en enkel god og fast Organisation af sin Ledelse, der saaledes i Modsætning til tidligere er meget centraliceret, idet een Stab har samlet alle de Traade i sin Haand, som tidligere var fordelt mellem 3, nemlig Sødefensionens, Kystartilleriets og Kystartilleribataillonens, foruden at andre af Hærens tekniske og militære Institutioner og Myndigheder saasom Hærens tekniske Korps, Ingeniørerne, Artillerigeneralen og Generalkommandoen hver for sit Omraades Vedkommende har kunnet gribe direkte ind i Tjenestegangen.

I Henhold til Søværnslovens § 19 hører følgende fæste Værker m.m. til Kystbefæstningen:

- Kommandostationen, Lynetten.
- De 3 Søforter: Middelgrundsfort, Flakfort og Dragørfort.

- Kystværkerne ved København:
 - 2 Stk. 150 cm. Taarbækfort, Kongelunds batteri og Mosedebatteri samt
 - 5 - 90 - Projektorer samt
- Kystværkerne udenfor København:
 - Borgstedbatteri, Mesnedøfort og Lynesbatteri.

Lynetten er som nævnt Kommandostation og som saadan Sæde for Kystdefensionens Ledelse og Administration med

Kontorer og Officerskvarter i det gamle grundmurede Vaaningshus, der bærer Aarstallet 1780.

Den tekniske Afdeling har til Huse i det saakaldte Admiralstelt, hvor der tillige er Kvarter for det tekniske Personel.

Det øvrige Personel er fordelt til de ret talrige Baracker, der ligger spredte over et forholdsvis stort Terrain.

Lynetten er ikke organiseret som et Fort, da Skytset er forældet og tildels uanvendelig, hvorfor Besætningen ikke uddannes ved Skytset.

Besætningen her er Depotmandskab og anvendes tillige som Arbejdshold, der kan udsendes til Vedligeholdelsesarbejde der paa Værkerne samt ^{benyttes} til ^{og Telefoncentral -} Fartøjstjenesten, der ledes fra Kommandostationen.

Der holdes en fast Stationsvagt med en Søofficer som Vagtschef, desuden holdes for hele Kystdefensionen en Kommandovagt eller Stabsvagt, der holdes å jour med alle Forhold af Interesse og i det hele taget repræsenterer Chefen for Kystdefensionen udenfor den daglige Tjenestetid og erstatter den tidligere under Kystartilleriet etablerede Frontvagt.

Middelgrundsfortet, Verdens største og i sin Tid kraftigste Søfort, hvis Kerne har et Areal saa stort som Kongens Nytorv er armeret med

- 5 Stk. 30.5 cm. S.K. L/40 M/93
- 12 - 17 - S.K. L/40 M/93
- 6 - 12 - P.K. L/40 M/93

foruden lettere Skyts. Maximum-Rækningen for det svære Skyts er 21300m., d.v.s. Nord paa til St. Ibs Fyr paa Hveen og Syd paa ned til noget Syd for Drogdens Fyrskib.

Fortet er endvidere forsynet med

- 2 Stk. 150 cm. og
- 5 - 90 - Projektører samt
- 3 - 3 m. Afstandsmaalere.

Krigsbesætning ca. 800 Mand.

Fortets Svaghed er Skytsets daarlige Beskyttelse, idet Kanonerne staar opstillet i aabent Batteri kun dækket af lettere Skjolde, den ringe Skudhastighed af et Skud hvert

5' Minut for det 30.5 cm. Skyts samt den følelige Mangel paa Meddelelsesmidler og Ildledelsesapparater.

De nævnte Svagheder og Mangler gælder især i Hovedsagen samtlige Værker og vil selvsagt kun kunne afhjælpes ved Bevilling af Millionbeløb, der næppe kan forventes.

Flakfortet er Kystbefæstningens nyeste og mest moderne Søfort, idet det er fuldført i 1915.

Det er armeret med

4 Stk.	29 cm. Haubitzer M/10
6 -	21 cm. S.K.L/51 M/12
4 -	12 cm. P.K. L/45 M/12

foruden lettere Skyts.

Det 21 cm. Skyts er Kystbefæstningens mest moderne og bedste Kanoner af sværere Kaliber med en Rækkevidde af 18700 m. og en Skudhastighed af 2 Skud pr. Minut. Kanonerne staar i aabent Batteri men dækkede af ret svære Skjolde. De har den Mangel, at de ikke kan skyde Syd over.

De gamle Haubitzer paa dette vort mest moderne Værk staar i aabent Batteri og har kun en Maximum-Rækkevidde af 10300 m. med en Flyvetid af 6.62 Sek. og en Skudhastighed af 1 Skud hver andet Minut.

De maa derfor betragtes som ret betydningsløse ved ^{Be-}skydning af moderne Maal paa Søen, da disse paa Grund af deres langtrækkende Skyts kan holde sig udenfor deres Rækkevidde og selv indenfor denne vil kunne undgaa deres Virkning ved Hjælp af store (og vekslende) Fart- og Kursændringer.

Endvidere har Flakfortet

4 Stk.	150 cm. og
1 -	90 cm. Projektører samt
4 -	3 m. Afstandsmaalere.

Krigsbesætningen er ca. 540 Mand.

Dragørfortet har ved sin Belliggenhed med Front mod Syd ved Indgangen til Drogden stor Betydning for Forsvaret, der dog svækkes væsentlig ved dets overordentlig daarligere og forældede Armøring og Skytsopstilling, hvilket me-

21
get maa beklages under Hensyn til, at Fortet er fuldført
saa sent som 1915.

Armeringen bestaar af

4 Stk.	35.5 cm.	S.K.	L/30 M/1882
4 -	17	cm.	S.K. L/40 M/1889
4 -	12	-	P.K. L/45 M/1912

foruden lettere Skyts.

Det svære og mellemsvære Skyts er opstillet i
aabne Batterier udsækket paa høje Jordvolde og er som Følge
heraf meget udsatte saavel for Beskydning fra Søen som fra
Luften og paa Grund af de 35.5 cm. Kanoners korte Række-
(10600 m.) og ringe Skudhastighed - 1 Skud hvert 4' Minut -
er dette Skyts med dets forældede Ammunition tildels uegnet
til Beskydning af moderne Skibsmaal.

Kun det 12 cm. Skyts, der er opstillet i et
samlet Batteri paa Fortets Østside, er vel egnet til Beskyd-
ning af fjendtlige lettere Fartøjer, der vil forsøge en For-
cering op gennem Drogden, *samt til Beskydning af Uindpær-
ringer.*

Fortet er endvidere forsynet med

3 Stk.	150 cm.	Projektører og
2 -	3 m.	Afstandsmaalere.

Dets Krigsbesætning er ca. 380 Mand.

Særlige Værker maa i bygningsmæssig Hense-
ende siges Kystværkerne skal jeg behandle under eet; de
er alle med Undtagelse af Kongelunds-batteriet og Taarbækfort,
der hver har 4 Stk. svære Haubitzer, armeret med let Skyts
af 12 cm. og 75 mm. Kaliber, hvoraf Taarbækfort, Mosedebat-
teri og Masnedøfort bl. a. har 12 cm. Haubitzer, i det første
og sidste Fort opstillet i Pansertaarne.

Afstandsmaalermateriellet er ret forældet og
maadeligt i enhver Henseende, og Meddelelsesmidlerne og Ild-
ledelsesapparaterne mangler saa at sige ganske.

Af de her omhandlede Værker har Taarbækfort
nærmest Karakter af et pent Landfort, der hovedsagelig blev
bygget til at dække Hullet i Nordfronten, ligesom Mosedebat-
teriet ogsaa er anlagt for særlig at tjene Herrens Formaal
som Fløjfort for den fremskudte befæstede Linie mellem Kø-

gebugt og Roskilde Fjord, den saakaldte Thunestilling. Der vil passere kun Kystværkerne udenfor København, nemlig Lynæsfort samt Masnedøfort i Forbindelse med Borgstedbatteri kan siges at tjene egentlige Flaadeformaal, men disse Værker har ved deres tilbagetrukne Beliggenhed i de paagældende Farvandsafsnit ikke den Betydning, som de ved en heldigere Beliggenhed kunde have haft som Støtteforter for vor Flaades lettere Fartøjer.

Ved Anlæg af Batterier f. Eks. ved Spodsbjerg, hvor der isvrigt er planlagt Etablering af et Armeringsbatteri og paa Madses Klint paa Møen vilde disse Mangler i nogen Grad blive afhjulpet.

For samtlige Værker gælder, at alt Mandskab bet er bevæbnet med Gevær foruden, at der forefindes ret store Mængder af Rekulgeværer til Nærforsvar af Værkerne mod Angreb fra Land og fra Luften, derimod er der følelig Mangel paa moderne Luftværnskanoner.

Desuden findes hverken Beholdninger af Gasmasker eller Staalhjelme, hvilke Beskyttelsesmidler maa anses for absolut paakrævede i moderne Krigsførelse. De Øvelsesbeholdninger, der i den nævnte Henseende forefindes heraf paa Værkerne, blev fjernede før Overtagelsen.

Samtlige Værker maa i bygningsmessig Henseende siges at være i ret god Stand og efter Omstændighederne vel vedligeholdte.

Der findes Mobiliseringsbeholdninger af al Slags Inventar og Forbrugsgods lige til de mindste Detailler, saaledes er Køjetsøj, Køkkeninventar, Vandfæde og Skaffegrejer, Fejekoste m.m. fordelt paa de forskellige Værker lige klar til Brug i Tilfælde af Mobilisering, men det er jo isvrigt altsammen Sager, som vil kunne faas til Købs i Tilfælde af Krigstilstand, hvorfor Tilstedeværelsen af dem i Fredstid har mindre Betydning; de koster jo kun Penge og Personel at vedligeholde.

Til Trods for de tilstedeværende Mangler skal man imidlertid ikke helt fortvivle, thi selv ældre Skyts, opstillet i Batterier paa Land, kan have deres store Be-

tydning og i mange Tilfælde være en Trusel mod Skibe, der vil passere et Farvand, landsætte Trøpper eller bombardere, hvilket Verdenskrigen har givet saa mange Eksempler paa.

I Henhold til Søværnslovens § 20 "kan der til stadig Tjeneste ved Kystbefæstningen samt ved Personellets Uddannelse i Fredstid være beordret:

- 3 Orlogskaptajner, Fortchefer,
- 3 Kaptajnløjtnanter,
- 26 Kvartermestre og Underkvartermestre,

- 2 Maskinmestre af III Grad og 1 Mand
- 4 Undermaskinmestre af I' og 2' Grad. undt.

Til midlertidig Tjeneste ved Kystbefæstningen beordres Personel i fornøden Udstrækning".

Det i denne § nævnte ~~Personel~~ Personel er fordelt til Kommandostationen og de tre Søforter, de saakaldte belagte Værker.

For hvert af disse er udnævnt en Orlogskaptajn til Chef, idet Chefen for Drager Fort dog kun fører et ugentligt Tilsyn med dette Værk, som ikke i egentlig Forstand kan kaldes belagt, da dets Besætning indskrænker sig til ganske enkelte Tilsynsførende og Vagthavende. Paa de øvrige Værker er der en Kaptajnløjtnant som Næstkommanderende og paa hvert af de to Søforter endvidere 1 Søofficer af Linien eller af Reserven. Paa hvert af disse Forter samt paa Kommandostationen er der til Stadighed fast Officersvagt.

I Henhold til Søværnslovens § 21 "beordres til hvert af Værkerne en Kvartermester som tilsynsførende med Materiellet m.m. Paa Værkerne udlægges - alt efter deres Størrelse - et Antal menige Aaret rundt som Tilsyns- og Vagtstyrke".

Paa de 6 Kystværker, de saakaldte ubelagte Værker, er som tilsynsførende - Fortmestre som de kaldes - i Stedet for Kvartermestre, ansat de tidligere tilsynsførende Sergenter af Reserven, der saaledes er overtaget fra Kystartilleriet. Disse udfylder da et tilsvarende An-

tal Kvartermesternumre, og da hver af dem i rede Penge kun koster 1620 Kroner aarlig, er denne Ordning i økonomisk Henseende meget tilfredsstillende. Menige, der er strengt

De menige, der Aaret rundt skal udlægges paa Værkerne som Tilsyns- og Vagtstyrke eller som Stambesætning, er fordelt saaledes: Landskabsstyrke, som Søværns-

De to Søforter hver: ca. Knap 20 Mand, og samlet Uddannelse Kommandostationen: af godt 30 Mand, ighed.

Dragørfort samt de 3 af de Indkaldelse, hvor udenbys Værker hver: 2 Mand,

De øvrige 3 Værker hver: 2 Mand
vil der imidlertid kunne uddannes ca. 240 Mand paa Aar eller ialt en samlet Styrke af ca. 80 Mand Aaret rundt.

Den nævnte Styrke, der foruden at bestride den til Erstatning for de ældre Indgange af Kystartilleri i Loven foreskrevne Tilsyns- og Vagttjeneste, skal foretage den daglige Vedligeholdelse af Værkerne og deres Materiel, maa vel nok betegnes som et Minimum; deres Størrelse er imidlertid begrænset af Pengemidlerne; om den

I Henhold til den samme i Søværnsloven strækker til, vil Tiden vise.

udtages af det om Foraaret (ca. 1/4) til Tjeneste ved I Henhold til Søværnslovens § 43 "gælder for Søværnet vedvarende Mandskab til fortsat Tjeneste ca. 25 Uddannelse m.m. af Værnepligtige til Kystdefensionen følgende, som efter Gennemgang af Underkvartermesterskolens særlige Regler:

af det udskrevne Mandskab indkaldes om Foraaret den med Værnepligtige Indkaldelserne her".
det fornødne Antal af de forskellige Kategorier, som behøver Uddannelsen af disse bliver borte til Personalet ves til Uddannelse ved Kystforterne.

at skaffe Kystdefensionen en Stamme af værnepligtige Under- Uddannelsen foregaar normalt paa Hovedværkerne Befalingsmand til Brug under Mobilisering til Erstatning og varer ca. 1/2 Aar, hvorefter Mandskabet hjemsendes".
ning af de værnepligtige Befalingsmand af Bron, der Da man imidlertid paa Grund af Kystdefensionens har gennemgaaet Kystartilleriets Befalingsmandskoler, stærkt nedskaarne Budget ikke baade vil kunne holde en fast Stambesætning inde Aaret rundt og give øvrigt Mandskab Lovens væsentlig daglige stillede end deres tilværelsen samlet 6 Maaneders Uddannelse paa et af Hovedværkerne, de Kategorier af det øvrige Søværn, idet de efter Gennemgang har maattet indskrænke sig til kun at regne med det første nævnte Mandskab og give dette en kortvarig samlet Uddannelse, forinden det fordeles som Tilsyns- og Vagtstyrke til de forskellige Værker.

De to paagældende saaledes faar ca. 18 Maaneders samlet Tjenestetid uden Udvalgt til Avancement, ge om Aaret. Efter en samlet 2 Maaneders Uddannelse paa et af Værkerne udlægges det som Tilsyns- og Vagtstyrke i sig til frivillig bertil; man har da ogsaa søgt ca. 4 Maaneders og hjemsendes efter ca. 6 Maaneders Tjene-

ste ved Kystdefensionen.

Uddannelsen ved denne vil saaledes forelsbig kun komme til at omfatte det Antal menige, der er strengt nødvendigt som Tilsyns- og Vagtstyrke paa Værkerne og vil ikke med det nuværende Budget kunne komme til at omfatte den større Mandskabsstyrke, som Søværnslovens § 43 forudsætter indkaldt om Foraaret til en samlet Uddannelse paa Hovedværkerne af ca. $\frac{1}{2}$ Aars Varighed.

Ved den 3 Gange aarlige Indkaldelse, hvor Holdene kommer til at forløbe hinanden med 2 Maaneder, vil der imidlertid kunne uddannes ca. 240 Mand ^{saant 25 Elever} om Aaret, hvilken Styrke indgaar i Mobiliseringsbesætningerne til Erstatning for de ældre Afgange af Kystartilleriets Mandskab, som efterhaanden udgaar. Først i Løbet af ~~12~~ 16 Aar vil dette imidlertid være helt erstattet med Personal fra Søværnet.

I Henhold til den samme § i Søværnsloven "udtages af det om Foraaret (ca. 1/4) til Tjeneste ved Søværnet mødende Mandskab til fortsat Tjeneste ca. 25 Mand, som efter Gennemgang af Underkvartermesterskolens yngste Klasse overføres til Kystdefensionen og hjemsendes med Foraarsindkaldelserne her".

Uddannelsen af disse Elever haab til Formaal at skaffe Kystdefensionen en Stamme af værnepligtige Under-Befalingsmænd til Brug under Mobilisering til Erstatning af de værnepligtige Befalingsmænd af Hæren, der har gennemgaaet Kystartilleriets Befalingsmandsskoler.

De paagældende er imidlertid i Henhold til Loven væsentlig daerligere stillet end deres tilsvarende Kammerater af det øvrige Søværn, idet de efter Gennemgang af Underkvartermesterskolens yngste Klasse ikke som disse udnævnes til Mather men yderligere skal ligge 6 Maaneder inde til fortsat Tjeneste som Elever.

Da de paagældende saaledes faar ca. 18 Maaneders samlet Tjenestetid uden Udsigt til Avancement, vil det sikkert blive vanskeligt at faa Folk til at melde sig til frivillig hertil; man har da ogsaa søgt

1. Lønninger m.v. til Tjenestemand m.fl.	Kr. 230.346
2. Kontorholdningsforbrug	13.303
3. Vedligeholdelse af Bopæl og Materiel	132.500
4. Drift	306.000
Ialt Kr. 682.149	

at finde anden Udvej med Hensyn til en tilfredsstillende Løsning af dette Spørgsmaal.

Med Hensyn til de faste Befalingsmand paa der Kystdefensionen kun over det begrensede Antal, der i Fredstid i Henhold til Loven er kommanderet til stadig Tjeneste. I Henhold til Bemærkningerne til Loven "paaregnes det øvrige Befalingsmandspersonel hovedsagelig tilvejebragt fra Personel i Reserven, hvorunder bl. a. fra saadant Personel, der afskediges i yngre Alder, fordi det ikke længere egner sig til Tjeneste paa Søen men maa forudsættes at kunne bestride den særlige Landtjeneste."

Det vil vistnok imidlertid vare længe, inden man ad denne Vej vil kunne faa kvalificeret Erstatning for Kystartilleriets tidligere Befalingsmand, som efterhaanden udgaar.

Endelig indeholder Søværnslovens § 66 - 70 bl. a. Bestemmelser om Nedlæggelse af visse Kystbefestningsanlæg samt om Anvendelse af disses Materiel og de Beløb, der indkommer ved Salg heraf.

Kystdefensionen har særlig Interesse af Bestemmelsen om, at de Beløb, som herved indkommer, anvendes til den Omorganisation af Kystbefæstningen, der foranlediges ved Nedlæggelsen af de omhandlede Anlæg; saaledes foranlediger Trekroners Nedlæggelse Flytning af Befalingsmandaskolerne; Rømningen af Kastellet, hvor Kystartilleriets og Kystartilleribataillonens Ledelse havde Kontorer foranledigede Etablering og Indretning af Kommandostation paa Lynetten.

Kystdefensionens Normalbudget, der er overført direkte fra Brørsons Forslag, omfatter i Henhold til den til Søværnsloven knyttede Budgetoversigt:

Kystdefensionens Normalbudget omfatter

1. Lønninger m.v. til Tjenestemænd m.fl.	Kr.220.346
2. Kontorholdsudgifter	13.000
3. Vedligeholdelse af Bygninger og Materiel	132.500
4. Drift	306.000

IaltKr.671.846,

4. Forbrugsgods Kr. 80.000

eller ialt Kr. 671.205

eller ca. 1 Million Kroner mindre, end der tidligere medgik til Kystbefæstningens Drift og Vedligeholdelse under Hæren.

At denne Omstændighed alene har maattet medføre en radikal Omlægning og Forandring af hele Tjenestegangen, Uddannelsen og Krigsberedskabet er givet, og hertil kommer de rent principielle Forandringer i alle Forhold, der skyldes Overgangen fra et rent landmilitært til et sømilitært og maritimt præget System, hvor man fra Kystdefensionens Side har lagt Vægt paa - i saa stor Udstrækning som det er muligt - at søge at bringe Overensstemmelse tilveje med de i Flaaden raadende Forhold og Principper og at gøre Kystdefensionen til en naturlig og nyttig ~~Hoved~~^BBestanddel af vort Søværn.

Sølieutenant-Selskabet

Tirsdag den 16. Januar kl. 1908

vil jeg henføre med et ubetinget
side, men denne have befestede og
have en Hovedbasis, hvor den ufer-
stabiliseres samt få sine Forsynin-
g m.m., og nær denne Basis, som i
siets Hovedstad, der i sig indehol-
de militære Anlæg og Beholdninger af
den største Værd og Risiko lade den
agreb fra Jævn.
alt Fald tidligere postpunkt, skal
ene, men ogsaa Adgangen til de pas-
være beskyttede af Kystbefæstnings-
ved Mineperringer og Flaadens toriel.
fyndning, at der få strategisk vigtig-
ge koster Jævn spillet eller forberedt Kystdefensionsværker til
og de Hovedsag Operationer eller Hindring af fremmed Indtræ-
den.
der der de koster ikke været nogen Tvivl herom hos den
særligt sømilitære Regjering, deriblandt de sømilitære Tilfor-
ordene, der har haft Side i de Hovedsagkommissioner, der har været
siden i dette Landstads. Særlig Fremmede Flaadens Tilforord-
ene i Hovedsagkommissionen af 1908 et detaljeret Forslag til en

Sølieutenant-Selskabet.

Tirsdag den 10. Januar Kl. 19³⁰

Kommandør *Briand de Crèvecoeur*:

Om Kystdefensionen.

FORMANDEN.

Medlemmer, der ønsker Smørrebrød efter Mødet, maa underrette Økonomaen inden Kl. 15⁰⁰ samme Dag.

stærk Ordning af det faste Kystforsvar, dels omfattende en væsentlig Forbedring og Udbygning af Københavns Søbefæstning

2° Foredrag.

og dels ~~til Støtte for Flaaden~~ til Støtte for Flaaden under dens Opførelse ude i Farvandet samtidig med, at Kyst-

forsvar Efter i det foregaaende at have givet en Fremstilling af Kystbefæstningens historiske Udvikling samt af Kystdefensionens Oprettelse og nuværende Organisation i Henhold til Søværnslovens Bestemmelser, skal jeg i Aften tillade mig at fremkomme med:

"Nogle Betragtninger vedrørende det faste Kystforsvars Betydning for Søforsvaret i sin Helhed samt undersøge, i hvor vid Udstrækning Kystdefensionen tilfredsstiller de Krav, der maa stilles til en tidssvarende og for vore Forhold betryggende Ordning i saa Henseende".

udtalte den kommanderende Admiral og Chefen for Flaadens Stab Spørgsmaalet - om Kystbefæstningsanlæg i det hele taget

er paakrævet for vort Søforsvar - vil jeg besvare med et ubetinget

"Ja", thi saa længe vi har en Flaade, maa denne have befæstede og beskyttede Basiser. Den maa dels have en Hovedbasis, hvor den ufor-

styrret vil kunne klargøres og mobiliseres samt faa sine Forsynings- og Reparationer m.m., og naar denne Basis, som i

det foreliggende Tilfælde er Landets Hovedstad, der i sig indeholder store og betydningsfulde militære Anlæg og Beholdninger af

enhver Art, kan man ikke uden den største Fare og Risiko lade den ligge aaben og ubeskyttet mod Angreb fra Søen.

Naar Flaaden, som i alt Fald tidligere paatænkt, skal kunne tage Basis ude i Farvandet, maa ogsaa Adgangen til de paa-

gældende Farvandsafsnit helst være beskyttede af Kystbefæstningsanlæg eventuelt i Forbindelse med Minespæringer og Flaademateriel.

I øvrigt er det af største Betydning, at der paa strategisk vigtige Steder findes opstillet eller forberedt Kystdefensionsværker til

Støtte for Flaadens Operationer eller Hindring af fremmed Indtrængen.

Der har da heller ikke været nogen Tvivl herom hos den ansvarlige sømilitære Sagkundskab, deriblandt de sømilitære Tilforordnede, der har haft Sæde i de Forsvarskommissioner, der har været nedsat i dette Aarhundrede. Saaledes fremsatte Flaadens Tilforordnede i Forsvarskommissioner af 1902 et detailleret Forslag til en-

befæstningen bortfalde. Særlige Flaaden har sin stærk Ordning af det faste Kystforsvar, dels omfattende en væsentlig Forbedring og Udbygning af Københavns Søbefæstning og dels Anlæg af en Række Kystværker til Støtte for Flaaden under dens Optreden ude i Farvandet samtidig med, at Kystforsvaret her for første Gang foresloges underlagt Marinekommandoen.

Flaadens Tilforordnede i Forsvarskommissionen af 1922 fremkom med Forslag til en Ordning af det faste Kystforsvar ~~tilhørende~~ under Marinen ved Oprettelse af en særlig Marinebataillon med et årligt Budget paa 1½ Million Kroner foruden 1 Million Kroner til Omorganisation.

I Anledning af de heromhandlede Lovforslag udtalte den kommanderende Admiral og Chefen for Flaadens Stab i Fællesskrivelse til Marineministeriet bl. a. følgende:

"Vi anser det for principielt rigtigt at bibeholde de effektive Værker af Københavns Søbefæstning saavel som Kystbefæstningsanlægene ved Grønsund, Mønsø og Isefjorden, fordi Krigserfaringen taler for, at selv 2'Rangs Kystbefæstninger har en ikke ringe Modstandskraft overfor moderne Skibe",
samt videre i samme Skrivelse:

Vi kan ligeledes i Princippet tiltræde Forslaget om at lade hele det faste Kystforsvar overgaa til Maarinen, saaledes at det udelukkende udføres og ledes af dennes Personel, fordi dette Princip er almindelig anerkendt og bragt til Udførelse i de fleste andre Lande med tilfredsstillende Resultat".

Ved Behandlingen af Brørsons Forsvarslovforslag i 1927, i Henhold til hvilket det faste Kystforsvar atter foresloges overtaget af Marinen, udtalte den daværende Chef for Københavns Sødefension i en Skrivelse vedrørende dette Lovforslag følgende:

Skøn en af Grundpillerne i Danmarks Forsvar, og det er ulogisk at anvende Penge paa dette, hvis man leder Sø-

befæstningen bortfalde. Saalænge Flaaden har sin eneste beskyttede Basis i København, kan der vel næppe rejses Tvivl herom -----".

Søværnsloven af 1932 har da ogsaa bibeholdt Kystbefæstningsanlægene og henlagt dem under Marinens Ledelse, og i Bemærkningerne til Lovforslaget ad §§ 17 - 21 udtales:

"Disse Paragraffer omfatter Kystdefensionen, hvortil henregnes de Befæstningsanlæg ved og udenfor Hovedstaden, der endnu kan formenes at have nogen om end stærkt begrænset militær Værdi".

Naar Budgettet imidlertid er blevet saa stærkt beskaaret, da skyldes det vistnok politiske Grunde, idet man stod overfor Landstingsvalget, hvor et Flertal for Regeringen utvivlsomt vilde medføre en øjeblikkelig Vedtagelse af Afrustningsforslaget, hvor Kystdefensionen og dermed dens Budget skulde skæres bort, og da vilde det selvsagt være ønskeligt, at dette stod med et saa ringe Beløb som muligt.

Kun i et afrustet Danmark er Kystbefæstningsanlæg imidlertid overflødig, men i en hvilken som helst Ordning, der forudsætter andet end en ren og skær Bevogtning, men et virkeligt Forsvar, maa vor Flaade af Hensyn til sin Eksistens have Kystbefæstningsanlæg til Sikring af sin Basis. Jo svagere denne er, i desto højere Grad vil Flaaden være bundet til selv at medvirke til dens Sikring, og jo stærkere den er, i desto højere Grad vil Flaaden kunne frigøres i sine Bevægelser til Optræden ude i Farvandene.

Her maa der da paa strategisk vigtige Punkter være faste Kystbatterier, der kan give dens Skibe og Fartøjer samt de udlagte Minespæringer den artilleristiske Støtte, som de ikke kan undvære, og i jo højere Grad Flaaden er berøvet sine Artilleriskibe, desto kraftigere og talrigere maa disse Kystbefæstningsanlæg være.

Vedrørende den Betydning, man i andre Lande tillægger det faste Kystforsvar, skal jeg henlede Opmærksomheden paa de mangfoldige Tilfælde, hvor dette i Verdenskrigen som til at spille saa stor en Rolle for Søkrigsoperationerne, saaledes særlig: de tyske Kystbatterier paa Flanderns Kyst og

Dardanellerne, hvilket jo imidlertid er almindelig bekendt
Skytset var koncentreret opstillet i Batterier paa
gennem den omfattende Krigsliteratur i saa Henseende.
høje Volde og som Regel indrettet til Skydning med direkte
Man undervurderer ofte Kystbefæstningsanlæg,
lige.
fordi de i saa mange Tilfælde - som i den tyske Bugt -
Paa de ældre Anlæg stod Skytset, saaledes som paa
ikke kom i Aktivitet men ved netop at holde Skibene udenfor
vare egne Værker, udsøket eller kun beskyttet af lettere
deres Værkers Rækkevidde, udfylder de deres defensive Missi-
Skjold, paa mere moderne Konstruktioner opstillet i pans-
on og beviser deres relative Styrke.
rede Drejestaerne eller i Forevindingsaffutager.

Ved Efter Verdenskrigen og paa Grundlag af Erfa-
ringerne herfra, har det faste Kystforsvar nu i saa godt som
alle Lande faaet en Opblomstring og Renaissance, hvilket
man faar et klart Indtryk af ved at studere de forskellige
artilleristiske Fagtidsskrifter, samt ved at læse de Rappor-
ter, der er indsendt fra tjenstlige Studiebesøg ved de tyske,
engelske og hollandske Kystbefæstninger samt hos Firmaerne
Vickers-Armstrong i England og Hazemeyer i Holland. Disse
Formaer er travlt beskæftigede med store Leverancer og Pro-
jekter til forskellige Landes Kystbefæstninger, saaledes
har den spanske Regering hos Vickers bestilt 18 Stk. 38 cm og
60 Stk. 15 cm Skyts med tilhørende moderne Ildledelsesanlæg,
det nævnte Skyts er bestemt til Opstilling i henholdsvis 9 og
15 Batterier, dels paa de Baleariske Øer og dels til Forsvar
af Flaadehavnen mod Nord, og Hazemeyer er beskæftigede med
talrige Ildledelsesanlæg til forskellige Landes Kystbefæstnin-
ger foruden at Firmaet havde faaet talrige Forespørgsler i sa
Henseende. Jeg skal nu i store Træk give en Fremstilling af
de Principper man i forskellige Lande er gaaet ind for ved
Anlæg af de nyeste Kystbefæstninger, Principper som paa væsen-
lige Punkter afviger fra dem, der tidligere antogtes og som
har været fulgt ved Anlæg af vor Kystbefæstning, der jo først
blev fuldført umiddelbart forinden og under Verdenskrigen.
med indirekte I sin hidtidige Form bestod Kystbefæstnings-
saaledes som vore nuværende, af større eller mindre, ad kun-
stig Vej opbyggede Anlæg? Søforter eller Kystværker. Disse
Anlæg var opført af Jord, Sandsten og Beton og var bygget som
smaa Fæstninger med Volde og Grave, Broer, Caponierer, Pig-
traadshegn m.m. samt forsynet med Kasernebygninger, Magasiner
for Ammunition, Proviant og øvrige Beholdninger.

anden og kassaførere med Luften, og til hvert Batteri af Skytset var koncentreret opstillet i Batterier paa Kysten og som Regel indrettet til Skydning med direkte Sigte.

Paa de ældre Anlæg stod Skytset, saaledes som paa de ældre Anlæg, der som regel er baseret paa Skydning med indvorne egne Værker, udekket eller kun beskyttet af lettere Skjolde, paa mere moderne Konstruktioner opstillet i panserede Drejetaarne eller i Forsvindingsaffutager.

Ved flere Landes Kystbefæstninger var man, ligesom hos os, gaaet ind for en ret udstrakt Anvendelse af Haubitzzstationerne, 2 & 3 til hvert Batteri og beliggende i en skyts, som værende et særligt virkningsfuldt Vaaben mod større Skibe, hvilket det ogsaa var paa et Tidspunkt, hvor Skibsskytsets Rækning kun var ringe og hvor Bombardement fra Skibe hovedsagelig tænktes udført til Ankers eller med meget ringe Farter og paa støt Kurs.

Denne almindelige Form for Kystbefæstningsanlæg er man imidlertid ved Nyanlæg overalt gaaet bort fra, hvilket er en Følge dels af Skibsartilleriets Udvikling særlig med Hensyn til Kanonerne større Rækning og den større og kraftigere Virkning af det enkelte Skud ved Anvendelse af Brisant og Gasgranater, og dels som Følge af den rivende Udvikling, som Luftvaabnet er undergaaet og som muliggør, at Værkerne ved Bombe- og Gasangreb i Løbet af kort Tid vil kunne gøres ukampdygtige.

Ved moderne Kystbefæstningsanlæg har man derfor forlaadt de store synlige fortifikatoriske Værker og erstattet dem med Batterier, der for det svære og mellemstore Skyts Vedkommende opstilles spredt, ofte i stor Afstand fra Kysten, hvor de ikke vil kunne ses eller identificeres fra de fjendtlige Skibe, som til Gengæld heller ikke vil kunne ses direkte fra Batterierne, der derfor maa anvende Skydning med indirekte Sigte.

Batterier med let Skyts opstilles dog ofte ved selve Kysten og anvender Skydning med direkte Sigte.

Haubitzzskyts anvendes ikke.

For tillige at undgaa at blive identificeret og udsatte for ødelæggende Angreb fra Luften er Kanonerne indenfor Batterierne ogsaa opstillet i en vis Afstand fra hinanden i Krigstid - hvorimod de øvrige Anlæg og Installatio-

anden og kamuflerede mod Luften, og til hvert Batteri er der, der ellers hører på et fuldsvadigt Værk som en Uknyttet et Luftværnsbatteri og som Regel nogle mindre Magasiner til Forhaandsammunition.

Ildledelsen for det svære og mellemstore Skyts vækkes i Krigstid og derfor ikke forefindes i Fredstid. Vedkommende, der som nævnt er baseret paa Skydning med ind- eller udsatte Batterierne er derfor ikke belagt eller besatte i direkte Sigte, udøves ved Hjælp af forskellige Organer, der i Fredstid, Kanonerne staa skævt opstillet i særlige Kæder spredt og fordelt til forskellige Poster og Standpladser ude i Terrainet.

Yderst ude ved Kysten er Batteriernes Øjne - Pejlstationerne, 2 & 3 til hvert Batteri og beliggende i ca. 2.5 - 5 km. indbyrdes Afstand. Herfra tages Krydspejlinger til Maalet med visse bestemte Mellemlinjer og meddeles videre til Ildledelsescentralen, der er installeret i et dækket og beskyttet Rum, som Regel beliggende et Sted mellem Pejlstationerne og Batteriet.

I Ildledelsescentralen eller Arbejdsrummet, som denne ofte kaldes, findes et Pejlbord til Bestemmelse af Maalets Plads i Forhold til Batteriet og til Udtagelse af Skudafstand og Azimuth, der korrigeret for de forskellige Skuddata opgives til Skytset med visse Mellemlinjer. Hertil benyttes en Del forskellige Ildledelsesapparater, der betjenes af et ret talrigt Personal.

Endelig findes i Nærheden af Kysten en Central-Kommandopost, hvorfra Batterichefen ved Hjælp af Afstandsmaalere og Meddelelsesmidler m.m. leder Skydningen - nærmest den taktiske Ledelse, der hovedsagelig bestaar i Ildfordeling og Ildordner samt Afgivelse af Skuddata, hvis Pejlstationer falder ud.

Hele dette vidtforegrene System, som et saadant moderne Kystbatteri omfatter, er forsynet med et permanent Net af elektriske Kabler, indeholdende Telefon-, Ringe- og eventuelt Følgeviser-Ledninger, der sætter de enkelte Batterier i Forbindelse med hinanden, saaledes findes Kabler fra Pejlstationerne til Kommandopost og Ildledercentral, fra Kommandopost til Ildledercentral og fra Ildledercentral til Kanonerne.

Hele dette System er permanent - saavel i Fredstid som i Krigstid - hvorimod de øvrige Anlæg og Installatio-

ner, der ellers hører ~~hå~~ et fuldstændigt Værk saasom Underbringelsesrum for Mandskabet, Magasiner til Ammunition og øvrige Beholdninger ^{først} m.m. forudsættes anlagt ved Mobiliserings Indtræden og derfor ikke forefindes i Fredstid. Batterianlægene er derfor ikke belagt eller besatte i Fredstid. Kanonerne staar skærmet opstillet i særlige Kanonhuse af Træ eller Jern med Pigtraad omkring og tilses af Patrouiller fra en nærliggende Garnison eller af særlige Tilsynsførende.

bl.a.
Denne Ordning, der særlig anvendes ved det hollandske Kystartilleri, har selvfølgelig den Mangel, at Krigsberedskabet er forringet, og at Mobiliseringsbesætningerne i Begyndelsen maa leve under Feltforhold, men da Batterierne har en i Forhold til Kysten tilbagetrukken Beliggenhed og ved sine spredte og kamouflerede Placementer er vanskelige at identificere, vil Faren for Overrumpling ikke være ^{sa}stor, som ved de hidtidige Værkers umiddelbare Beliggenhed ved Kysten.

Det hollandske Kystartilleri i Hjemlandet, hvorfra denne Ordning i Hovedtrækkene stammer, henhører under Hæren.

Under Mobilisering og i Krigstilfælde er Kystbatterierne dog i kommandomæssig Henseende underlagt de sømilitære Distriktschefer, og Samarbejdet med Flaaden er sikret ved Oprettelse af maritime Kystvagtstationer under Kommando af Søofficerer, som bl. a. giver Battericheferne Oplysning om fjendtlige Krigsfartøjs Optræden og identificerer Maal, forinden Ilden aabnes.

I Krigstid er Kystartilleriet inddelt i Afdelinger, hver Afdeling bestaar af et Antal Batterier med 15 cm. og 12 cm. Skyts, opstillet paa faste Standpladser til Skydning med indirekte Sigte og et Antal Batterier af 70 m.m. Skyts, opstillet til Skydning med direkte Sigte. Alt Skyts er Marineskyts fra udrangerede Skibe. Hvert Batteri har 3 Kanoner samt en Luftværnsgruppe. Til hver Afdeling er tillige knyttet en Projektørgruppe.

Der findes p.T. 6 Afdelinger fordelt til de forskellige Kystafsnit ved Indløbene til de større Floder

og Zuiderzøen.

Til Kystartilleriet hører kun en mindre Stab af faste Officerer og Underofficerer. Alle øvrige ~~KRIFIKERNE~~ Befalingsmænd, saavel Battericheferne som øvrige Officerer og Underofficerer ved Batterierne er af Reserven. De faar en særlig Uddannelse og indøves ved hyppige Indkaldelser og paa særlige Kursus.

De Menige er værnepligtige, der faar 5½ Maa-neds Uddannelse ved særlige Øvelsesbatterier, foruden sup-plerende Uddannelse ved 2 senere Indkaldelser. Den samlede Mobiliseringsstyrke tæller ialt ca. 3000 Mand.

Chefen for Kystartilleriet har Garnison i Helder, Flaadens Hovedcentrum, og hans Stab bestaar af 9 Officerer og 13 Underofficerer foruden forskelligt teknisk Personal.

I Fredstid bestaar Kystartilleriregimentet af to Øvelseskompagnier, hvoraf det ene har Garnison i Helder og det andet i Vlissingen; hvert Kompagni har: 1 Kaptajn, 2 Løjtnanter, 10 Underofficerer og ca. 60 Menige foruden forskelligt civilt Hjelpepersonal. Der er to aarlige Indkaldelser, et Sommerhold og et Vinterhold.

De to Øvelseskompagnier indøves ved Batterier i Nærheden af deres respektive Garnisoner.

Man er ved den nye Ordning af det hollandske Kystforsvar gaaet rigoristisk frem, idet man faktisk har nedlagt alle de tidligere Sø- og Kystforter, hvoraf de yngste (de saakaldte Panserforter) stammer fra omkring 1888, og saaledes har samme Alder som vort Middelgrundsfort.

De nævnte Forter med Kanoner, Ammunition og øvrigt Inventar bliver dog staaende i nærlig samme Opbevaringstilstand, som vore ubelagte Værker, men der uddannes ikke Mandskab paa Forterne, ligesom der heller ikke regnes med Mobiliseringsbesætninger dertil eller foretages Nyanskaffelser og Modernisering af Materiel. De dør ud efterhaanden som Materiellet kasseres.

Grunden til, at man helt har forladt Forterne i disses hidtilværende Skikkelse, ikke alene i Holland men ogsaa i andre Lande hvor nye Kystbefæstningsanlæg opføres, er som nævnt den, at Krigserfaringerne har vist, at store syn-

lige Værker med en koncentreret Opstilling af Kanoner er alt for udsatte og saarbare baade ved Angreb fra Søen og fra Luften, samtidig med at de er meget kostbare i Anlæg og Drift.

Ved Verdenskrigens Begyndelse var der saaledes i Holland planlagt Bygning af nogle nye moderne Panserforter, der skulde armeres med 28 cm. Kanoner, hvoraf 8 Stk. allerede var leveret. Krigen forhindrede Planens Udførelse, og Værkerne blev aldrig paabegyndt. Kanonerne ligger endnu paa Arsenalet, og de vil neppe nogen Sinde finde Anvendelse, da man i Holland helt er gaaet bort fra det svære Kystskytts.

Den hollandske Forsvarsordning er jo navnlig baseret paa en stor mobil Felther og en relativ lille Hjemme-flaade, hvis Artilleriskibe ikke foreløbig vil blive fornyet, idet Hovedvægten er lagt paa Undervandsbaade og Mineforsvar af Flodmundingerne og Kanaludløbene, støttet af de faste Batterier paa Kysten.

Naar jeg har givet det hollandske Kystforsvar en saadan indgaaende Omtale, da er det fordi jeg mener, at det ikke er uden Interesse at erfare, hvorledes et andet lille Land, der som vort rasder over ringe Midler til sit Kystforsvar, har ordnet dette paa en efter Forholdene praktisk og billig Maade.

Det vil dog ikke være uden Betydning ogsaa at erfare, hvorledes de store Lande, der rasder over større Midler, har ordnet deres Kystforsvar, og jeg skal i store Træk fremkomme med nogle Oplysninger herom, bl. a. fra England og Tyskland.

Bæstgængelske Kystartilleri er underlagt Hæren, men det har ofte været paa Tale, at Flaaden skulde overtage det; efter at "Royal Marines Artillery" nu er blevet ophævet som selvstændigt Vaaben og slaset sammen med "Royal Marines Infantry" til et samlet Korps, anser man imidlertid denne Overtagelse for udelukket.

Kystartilleriets nuværende Organisation, der er ca. 25 Aar gammel, er i store Træk følgende:

Kystartilleriet er underlagt en særlig General og i hver af de "Commands", som Landet er inddelt i, har en Oberst Ledelsen. Under denne Uddannelse, der er etaarig og foregår i

Indenfor hver "Command" findes Kystartilleri-Distrikter. Distriktet, der er den taktiske Enhed, bestaar af en Samling Batterier og hvert Batteri af et Antal Grupper.

Kystartilleriets Skyts er efter dets Størrelse og Anvendelse delt i: "Counter-Bombardements Guns" og "Close-Defence-Guns"; de første bestaaende af 24 cm. Skyts med en Maximum-Rækning af 28000 m., og de sidste af 15 cm., 12 cm. og 75 mm. Skyts, af hvilke de 15 cm. Kanoner har en Maximum-Rækning af 22000 m.

Alt Kystskyts er Fladbaneskyts; Engländerne anser ligesom Hollænderne Haubitzytskyts som uanvendelig til Kystforsvar som Følge af dets korte Rækning, lange Flyvetid og hyppige Skiftning af Ladningsvægte under Skydningen, hvorved Beskydning af Skibe under Fart og med store Kurs- og Fartforandringer vanskeliggøres.

Et Batteri bestaar normalt af 2-3 Stk. "Counter-Bombardement-Guns" eller 2-4 Stk. "Close-defence-Guns". Batterierne staar opstillet spredt, ligeledes Kanonerne indenfor Batterierne. Der er saaledes heller ikke her Tale om Kystforter efter vor Opfattelse, idet en Koncentration af Skytset i store Værker efter engelsk Opfattelse er absolut uforsvarlig og umoderne, da de allerede i Freds tid vil være lokaliseret og i Krigstid vil frembyde et udmærket samlet Maal for fjendtlig Beskydning.

Der anvendes ogsaa her ved det svære Skyts Skydning med indirekte Sigte med fremskudte Pejlstationer, og Systemet er noget lignende som det hollandske. Det lettere Skyts, der som Regel er opstillet umiddelbart ved Kysten, anvender Skydning med direkte Sigte.

Kystbefæstningen tjener hovedsagelig til Forsvar af de store Flodmundinger og Flaadebaser.

Det engelske Kystartilleri har en særlig Skole med Indskydningspladser og Øvelsesbatterier i Shoeburyness ved Themsens Munding.

De tyske Kystbefæstningsanlæg blev som bekendt umiddelbart efter Krigen underlagt Marinen og staar i saa nær Tilknytning til Flaaden, at dennes Mandskab, der jo i Henhold til Versailles-traktatens er hvervet, efter en kortere Eksercerskoleuddannelse ved Skibsstamdivisionerne gennemgaar en samlet Militær- og Artilleriuddannelse ved en af Kystbefæstningens 6 Marineartilleriafdelinger.

Under denne Uddannelse, der er eetaarig og foregaar i Artilleriafdelingernes Garnisonsbyer, afholdes 2 Gange - 1½ Maaned...

hver Gang - Øvelser ved Kystbefæstningens Batterier, hvor Skydninger afholdes.

Efter denne første grundlæggende Artilleri- og Skytteuddannelse ved Kystartilleriet, der er fælles for alle, afgaar Mandskabet til fortsat ~~Tjæneste~~ Uddannelse ombord i Flaadens Skibe og fordeles til de forskellige Specialgrene. De tyske Søofficerer skifter ogsaa mellem Tjeneste i Flaaden og Tjeneste ved Kystbefæstningen efter en bestemt Turnus.

I Følge Versailles-Traktaten maa Tyskland jo kun have Kystbefæstningsanlæg ved Svinemünde, Pillau, Cuxhaven og Emden.

Hvert af disse Kystbefæstningsomraader har et ~~antag~~ Antal Batterier med Skyts af 21 cm. og 15 cm. Kaliber foruden Luftværnsbatterier. Haubitzs skyts findes ikke.

Skydning med indirekte Sigte ved Hjælp af frem-skudte Pejlstationer anvendes ikke, men til Gengæld er der til Batterierne knyttet Afstandsmaalere med stor Basis (6 m.) hvorved der kan anvendes de samme Metoder, som ombord i Flaadens Skibe.

Til Batterierne er knyttet Observations-, Ildleder- og Afstandsmaalerstationer samt Radiostationer, foruden at der i deres Nærhed findes Kasernebygninger m.m.. Batterierne er isøvrigt ikke samlede i Værker eller Forter men er adskilt hver Kaliber for sig, idet dog Batterier indenfor et Afsnit er under samlet organisatorisk og taktisk Ledelse.

Batterierne er som nævnt kun bemanded i 2 x 6 Uger om Aaret; Resten af Aaret er de med tilhørende Anlæg indhegnede og afspærrede for Publikum og kun under Tilsyn af en til vedkommende Kommandantskab hørende Artilleriingeniør, som med en Styrke af civile Arbejdere sørger for Materiellet Eftersyn og Vedligeholdelse.

Tyskland er vel nok det Land i Europa, hvor Kystbefæstningsanlægene i højeste Grad er indgaaet som integrerende Led i det samlede Søforsvar.

Vi har ved Søværnsloven af 1932 faaet Betingelser for at kunne gøre det samme, og der er allerede indledet Skridt i denne Retning, bl. a. ved Bestemmelsen om, at

Flaadens Mandskab i indeværende Aar skal afholde deres Skytteprøver paa Søforterne og ved, at det paatænkes, at lade Kystdefensionens Værker deltage i Flaadens Fællesøvelser.

Men der kan gaaes videre ad denne Vej. Saaledes har der fra forskellig Side været fremsat Tanken om, at udlægge een eller flere af Søværnets mange Skoler paa Søforterne, hvor der er de bedste Betingelser for, at de unge Mennesker kunde faa en udmærket og alsidig Uddannelse i de sømilitære Fag, og hver de fjernt fra Storbyens Fristelser ved Eksercits, Baksning med Kanoner, Idræt samt Roning og Sejlad kunde trænes til deres fremtidige Friluftsliv paa Søen; og efterhaanden som Antallet af Mather, Elever og Lærlinge vokser, vil Pladsforholdene vel nok blive saa trange paa Flaadestationen, at der her vanskelig vil kunne skaffes den fornødne Underbringelse og Tumbleplads for de mange forskellige Kategorier af Personel. Paa Søforterne staar der fuldt færdige Boliger forsynet i rigelig ~~stør~~ Mængde med alt Inventar og Tilbehør saasom Køjer, Køkken- og Spiserekvisitter m.m., og her er Plads til 1500 Mand.

Forholdene nu er, som København, takket være navnlig 63055 Landforts langstrækkende Kanoner, Naar man nu paa Grundlag af Krigserfaringerne og de Oplysninger, der foreligger om andre Landes moderne anlagte Kystbefæstningsanlæg skal undersøge, i hvor vid Udstrækning Kystdefensionen tilfredsstiller de Krav, der maa stilles til en tidssvarende og for vore Forhold betryggende Ordning, da maa det desværre erkendes, at den kun i ringe Grad tilfredsstiller disse Krav, hvilken Anskuelse da ogsaa har fundet Udtryk i det ~~før~~ nævnte Citat fra Bemærkningerne til Lovforslaget om Kystbefæstningsanlæggenes stærkt begrænsede militære Verdi.

De Mangler, som Kystdefensionens Værker i forskellige Henseender lider af, har jeg allerede gentagne Gange omtalt, og hertil kommer for Københavns Søforsvars Vedkommende som en af de væsentligste Ulemper, at Forterne ligger alt for nær Byen og Flaadestationen til at afgive noget virkeligt Værn, foruden at Forsvarsfronten tildels er blevet

brudt ved Nedlæggelse af Charlottenlundfort og Saltholmsbatterierne, hvorved de tilbageværende Forter sat ude af Stand til om Natten effektivt at ^{kunne} bevogte Mellemrummene ved Belysning og Beskydning. ^{umiddelbart} forfalder.

Saa længe de nuværende Værker opretholdes uden yderligere at svækkes, og der endnu findes brugelig Ammunition og tilstrækkelig uddannet Mandskab paa Forterne, vil disse dog ikke være uden Værdi som Led i Hovedstadens og Flaadestationens Forsvar mod Søsiden, og jeg skal i denne Forbindelse citere nogle Udtalelser af Chefen for Københavns Sødefension fremsat 1927 i Anledning af Brørsons Lovforslag:

"Omend Søbefæstningen, som det vil fremgaa af foranstaaende Redegørelse for den nuværende Tilstand, ikke tilfredsstiller de Krav, der stilles til en moderne Fæstning, idet Skytset ikke er tilstrækkeligt beskyttet i sine Opstillinger, har den dog endnu en stor og effektiv Værdi som nødvendigt Led i Danmarks Forsvar", som man paaregner vil kunne vedligeholde endvidere udtales:

"Som Forholdene nu er, kan København, takket være navnlig Middelgrundsforts langtrækkende Kanoner, ikke ustraffet bombarderes nordfra, medens Sydfronten er langt svagere, fordi man her, paa Grund af Dragørforts Armering med tildels ganske forældede Kanoner, savner langtrækkende Skyts. Dragørfortet og Kongelunds-batteriet bevirker dog, at angribende Skibe, saalænge disse Forter ikke er nedkæmpede, maa holde sig paa saa store Afstande, at Undervandsbaadene kan faa en Chance for at angribe i forholdsvis dybt Vand, og Forsvaret maa forsøge at løse sin Opgave ved Hjælp af Minespærringer, Undervandsbaade, der for ikke at blive fejret væk af Fjendens lette Materiel maa have Støtte af Artilleriskibe, med andre Ord: efterhaanden som Københavns Søfront svækkes, bindes Flaaden mere og mere til København".

Disse Udtalelser om Københavns Søbefæstnings Tilstand og Betydning, der er fremsat for kun 5 Aar siden, kan ier fuldt ud tiltræde, da jeg mener, at Udviklingen ikke har

bragt væsentlige Forandringer i Situationen.

Det maa derfor blive Kystdefensionens Opgave med de til Raadighed staaende Midler at sørge for, at Forterne og Kystværkerne ikke yderligere svækkes eller forfalder. Der maa saaledes først og fremmest lægges Vægt paa at holde Materiellet og særlig Ammunitionen i Orden samt at give Mandskabet og Befalingsmændene en forsvarlig Uddannelse. Disse Hoved~~afsigts~~-Hensyn har da ogsaa været bestemmende for den Ordning, der foreløbig er truffet for Kystdefensionens Vedkommende.

Saaledes er det Tanken, at lade Mandskabets Uddannelse foregaa skiftevis paa de forskellige Kystværker, saaledes at disse i Løbet af et Aar saavidt muligt alle bliver belagt i en Periode, hvor der jævnsides med Uddannelsen og Skydningerne foretages Vedligeholdelsesarbejder og Soignering af Skytset, og alt Materiellet prøves og sættes i Stand. Paa Søforterne er der til Stadighed en Vagts- og Tilsynsstyrke, som man paaregner vil kunne vedligeholde disse og deres Materiel eventuelt i Forbindelse med Arbejdehold fra Kommandostationen.

Naar man har foretrukket, at lade Uddannelsen - i alle Tilfælde foreløbig - foregaa paa Kystværkerne og ikke paa Søforterne, da er Grunden ogsaa den, at man har ment det mest hensigtsmæssigt, saalange man endnu mangler den tilstrækkelige Erfaring, at begynde smaat; først paa de mindre Værker med disses lettere Skyts, der i Hovedsagen er ensartet med Flaadens, og hvor man derfor vil kunne benytte nærlig de samme Principper for Skydning, Betjening og Ildledning; man kan derved indhøste Erfaringer, der kan komme til Nytte, naar man senere giver sig i Lag med Løsningen af de store Opgaver, som Skydning fra Søforterne og Organisation af Tjenesten her utvivlsomt maa siges at være.

Desuden faar man med de smaa Uddannelseshold, der her er Tale om, i Sammenligning med tidligere under Kystartilleriet, et mere klart Billede af de virkelige Forhold ved Bemanding af de mindre Værker, da disse saa

at sige kan organiseres i deres Helhed, end ved Bemanning af de store Søforter, hvor Uddannelsesholdet kun vil kunne besætte 1 & 2 af de store Kanoner og ikke strække til ved Besættelsen af de øvrige Poster, saasom ved Ildledning, Projektører o.l. Nødvendighed.

Ved den paatænkte Fremgangsmaade vil man tillige opnaa, at man efterhaanden indenfor en kortere Aarrække vil kunne bemane Kystværkerne fuldtud med Mobiliseringspersonel, uddannet ved Søværnet alene, idet man kan tage et Værk ad Gangen. Herved vil blandede Besætninger fra Hør og Flaade med forskellig Uddannelse samt Sammenblanding af forskellig Uniformeving ogsaa kunne undgaaes.

Hvis man vilde stille det Spørgsmaal, hvad der eventuelt kunde gøres for Indførelse af Forbedringer med Hensyn til Materiellet og dets Anvendelse paa Kystdefensionens Værker, da vil jeg dertil svare, at der med de forhaandenverende Midler ikke vil kunne gøres meget, men dog noget.

Saaledes kan der selvfølgelig ikke blive Tale om væsentlige Forbedringer eller Forandringer af selve Værkerne, eller om Erstatning og Fornyelse af det gamle Skyts med Ammunition, men der kan ved Udvikling og Modernisering af Skydemetoderne og særlig ved Anvendelse af den Slags Ildledelses- og Uddannelsesapparater, som forefindes i Flaaden og ved andre Landes Kystbefæstninger, sikkert bidrages til, at forøge Skudhastigheden ved Skytsæt og skabe større Muligheder for ^{med dette} at kunne følge et hurtiggaaende Maal med større Kurs- og Fartforandringer.

Her mener jeg, at vi fra vor Side bør sætte ind; og ved nu at have den direkte Ledelse af saavel Artilleri- som Mine- og flydende Forsvar - ogsaa i Fredstid - vil vi, ved Afholdelsen af Fællessøvelser mellem Flaade og Kystdefension have de bedste Betingelser for, at kunne indøve det Samarbejde mellem de Søforsvarets forskellige Vaaben, som er en absolut Nødvendighed for Opnaelse af et godt Resultat, og som ikke fuldtud kunde naas med Kystbefæstningen

under Hæren.

Ved den nuværende Ordning af Kystdefensionen under Marinens Ledelse er der skabt et Grundlag, hvorpaa der kan bygges videre, naar de fornødne Pengemidler kan stilles til Raadighed.

Udviklingen vilde da formentlig komme til at følge de samme Hovedlinier, som i andre Lande og betvirke en Erstatning af det gamle Fæstningssystem med frem-skudte Batterier ved Indløbene til vigtige Farvandsafsnit, hvor Batterierne sammen med det flydende Forsvar af frem-skudte Minespærringer og U-Baade kom til at danne en Kystdefension i Ordets virkelige Betydning.

Man kunde saaledes tænke sig Københavns Sødeffension udvidet og forstærket ved Anlæg af faste Batterier paa Stevns og ved den nordlige Indgang til Sundet, og hertil vilde det 24 cm. og 15 cm. Skyts fra de Orlogsskibe, der efterhaanden udgaar af Flaadens Tal, kunne finde en god Anvendelse paa deres gamle Dage.

Da Kanonerne med Ammunition saaledes forefindes og ikke skulde opstilles i særlige Forter eller Værker, men frit i Terrainet, vilde de hermed forbundne Udgifter kun komme til at omfatte Bekostning ved Flytning og Opstilling af Skytset, derunder Støbning af Placementer, samt Anlæg af Pejls- og Ildledelsesposter, hvilke Udgifter kun vilde være ringe i Sammenligning med dem, der tidligere medgik til Bygning af store Søforter og til Anskaffelse af nyt Artillerimateriel med tilhørende Ammunition.

Ved Indløbene til Grønsund og Iseffjord, f. Eks. henholdsvis paa Madses Klint og ved Spodsbjerg, samt eventuelt andre Steder, der maatte have Betydning, vilde der være udmærket god Anvendelse for øvrigt 15 cm., 12 cm. og 75 mm. Skyts fra vore gamle Skibe og nedlagte Værker, idet de paa disse Steder opstillede Kystbatterier vilde være til udmærket Støtte for vor Flaade i dens Operationer i disse vigtige Farvandsafsnit, særlig i en Periode hvor Flaaden, saaledes som Tilfældet er nu, i saa høj Grad er berøvet sine Artilleriskibe.

Ordnningen vilde være en lignende, som under Kanon-
baadskrigen 1807 - 14, hvor vi var i en ^{tilsvarende} ~~lignende~~ Situation.

Man maa imidlertid haabe, at den Tid, ogsaa denne Gang, maa oprinde, hvor vor Flaade kan blive genrejst og komme til at tælle nye, kraftige Artilleriskibe; men indtil dette sker, ser jeg i alle Tilfælde ikke, at den vil kunne ~~undvære~~ Støtte af det faste Kystforsvar; og at dette nu er kommet under Marinens direkte Ledelse, er kun en Fordel.

Endvidere mener jeg ogsaa, at vi bør tage den Opgave op, at søge at forbedre og udvikle Søforternes A-L-Skyts, der som nævnt er forældet og fuldstændig mangler det ~~forøvede~~ nødvendige Ildledelsesmateriel.

Herved vilde ikke alene en af de væsentligste Mangler ved Søforterne blive afhjulpet, men vi vilde ogsaa, naar Spørgsmaalet om Ordnningen af Københavns Luftforsvar engang bliver aktuelt, derved staa bedre rustet til at ^{Kunne} løse vor Del af denne Opgave, der ikke er den mindst vigtige, idet Søforterne, som Følge af deres Beliggenhed paa den sandsynligste og mest udsatte Front for Luftangreb, vil faa fornyet Betydning og komme til at indgaa som et integrerende Led i Hovedstadens ~~samle~~ ~~de~~ Luftforsvar.